

ΜΗΝΑΣ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
1994 ΕΤΟΣ 6
ΑΡΙΘΜΟΣ
ΦΥΛΛΟΥ 65

Η
Φ
Ω
Ν
Η

ΤΗΣ

ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΜΗΡΟΥ 3Α
Τ.Κ. 45324

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΧΛΑΔΕΑΣ

ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ

Το γύρισμα του χρόνου το αδιάκοπο μας έφερε και πάλι στην αρχή μιας νέας περιόδου της ζωής μας, την οποία ο άνθρωπος ονομάζει "συμβατικά" Νέο Έτος.

Είναι πράγματι συμβατική αυτή η τομή του αμέτρητου χρόνου και αυθαίρετη.

Την κάνει ο "πεπερασμένος" άνθρωπος για να διευκολύνεται στην πρακτική του ζωή, για να μπορεί να προσδιορίζει χρονικά γεγονότα και να συγχρονίζει τις ενέργειές του με άλλους συνανθρώπους του.

Ενα νέο έτος για τον άνθρωπο σημαίνει μια παράταση της ζωής του, μια συνέχεια του μόχθου του, αλλά και ένα δώρο ακόμη του Θεού και μια ευκαιρία μετάνοιας και προετοιμασίας για την άλλη ζωή.

Προσωρινή η ζωή μας. Προσωρινά όλα. Προσωρινή η νεότης μας, προσωρινά και τα γερατειά μας.

Νέο Έτος! Νέα εξόρμηση με στόχο τη βελτίωσή μας, τον εξανθρωπισμό. Νέος μόχθος.

Ονειρα και ελπίδες και πόθοι, που δεν πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρ-

κεια του περασμένου χρόνου, μεταφέρονται, σαν "υπόλοιπο χρεωστικό" στο λογαριασμό του νέου έτους.

Νέο Έτος. Ενα νέο άνοιγμα της αυλαίας της ζωής του κάθε ανθρώπου.

Ο καθένας από μας πρέπει να κάνει απολογισμό στον εαυτό του για τις πράξεις και τις παρα-

λείψεις του και να επαναλάβει μαζί με τους Πυθαγορείους εκείνους: Τι παρέβην; Τι διέτρεξα; Τι μοι δεον ουκ ετελέσθη;

Ο απολογισμός θα μας βοηθήσει στην αρχή του νέου έτους ν' αποφύγουμε σφάλματα του παρελθόντος, να επαναλάβουμε ό,τι καλόν πραγματοποιήσαμε κατά τη διάρκειά του και να πραγματοποιή-

σουμε το έργο μας κατά το νέο Έτος.

Όταν με τέτοιες σκέψεις αντιμετωπίζουμε και υποδεχόμαστε κάθε νέο έτος, ας είμαστε βέβαιοι, ότι δε θα παρατείνεται "επί ματαίω" η ζωή μας.

Θα έχει αυτή νόημα και περιεχόμενο.

ΔΗΜ. ΑΛΕΞΙΟΥ
Σ/χος Δάσκαλος
Τσερίτσενα

Για να γνωρίσουμε τα χωριά μας ΛΙΠΠΑ

Η Λίππα είναι το ωραιότερο χωριό της Λάκκας Σουλίου.

Ο εξώστης όλης της περιοχής. Από τη Λίππα βλέπει το μάτι όλα τα χωριά της Ντουσκάρας από τη Βόρεια πλευρά και όλα τα χωριά της Λάκκας Σουλίου μέχρι την Πρέβεζα και την θαλασσιά επιφάνεια του Αμβρακικού κόλπου, όταν έχουμε ατμοσφαιρική διαύγεια και καθαρότητα.

Ο ιστορικός Π. Αραβαντινός θέτει τη Λίππα στις πηγές του Αχέροντα και οριακά μεταξύ ποταμού Λούρου και Αχέροντα. Οντως είναι έτσι.

Γύρω από το φυσικό κάστρο της Λίππας ρέουν πολλά βουνίσια νερά που αρχίζουν το Λακκιώτικο Αχέροντα ποταμό. Χαρακτηριστικές πηγές είναι: Η πηγή της Γκούρας, η βρύση η Μεγάλη, η πηγή στο Νερούτσικο, η βρύση στους

Τομποράτες, το νερό στου Λιμπόση (νότια του χωριού), η πηγή στο Χαραγκρίκη, η πηγή στου Θεμελή, η πηγή της Μεγάλης Γκούρας στο μύλο νότια του χωριού όλες αυτές αποτελούν τις αρχές του νεκροπομού Αχέρο-

να. Η πηγή της Αγίας Μαρίας ρέει προς το ποτάμι της Τύριας, παραπόταμο του Καλαμά.

Η Λίππα είναι μεταξύ των βουνών του Σουλίου και της Ολύτσικας, βουνό κι αυτή, Συνέχεια στην 4η σελίδα

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Η κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίττας του Συλλόγου Αχλαδέας θα γίνει στις 15 Γενάρη ημέρα Κυριακή τις ώρες 11.00 - 13.00, στο κέντρο του συμπατριώτη μας κ. Κιτσόπουλου στα "Λιθαρίτσια".

Θέλουμε να ευχαριστηθούν όλοι. Θα γίνει και Γενική Συνέλευση των μελών και απολογισμός των πεπραγμένων του Δ.Σ. καθ' όλο το οικονομικό έτος. Θα ακολουθήσει ψηφοφορία για ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Εστάλησαν προσκλήσεις. Δεν πρέπει να λείπει κανείς. Η συμμετοχή πρέπει να είναι καθολική.

ΟΡΚΙΣΤΗΚΑΝ ΟΙ ΝΕΟΙ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΕΣ

Στις 18 Δεκεμβρίου ορκίστηκαν οι Πρόεδροι και οι Κοινοτικοί Σύμβουλοι των χωριών μας, που εξελέγησαν κατά τις εκλογές του Οκτωβρίου 1994. Η ορκωμοσία έγινε στη Νομαρχία Ιωαννίνων.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου συγχαίρει τους νεοεκλεγέντες και νεοορκισθέντες Κοινοτάρχες και εύχεται υγεία και καλή δουλειά για το καλό του τόπου μας.

ΕΥΧΕΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Αχλαδέας εύχεται σε όλους τους συνδρομητές και φίλους αίσιον και ευτυχές το νέο έτος 1995. Χρόνια πολλά και καλά.

ΠΟΛΛΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΣΤΗ ΛΑΚΚΑ

Το λαϊκό λαχείο μοιράζει κι άλλα εκατομμύρια στη Λάκκα. Αυτή τη φορά στάθηκαν τυχεροί ο Δημήτριος Ε. Σκουλίκας από την Αχλαδέα και ο Αθανάσιος Κοκκίνης από τα Τσερίτσανα.

Ενα λαχείο μοίρασαν οι δύο φίλοι και τους έπεσαν στα χέρια από 40 εκατομμύρια ο καθένας. Με γεια και καλή καρδιά, καλοφάγωτα αγαπητοί συμπατριώτες. Πάντα τέτοια

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΛΕΞΙΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΣΕΡΙΤΣΑΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

✓ Ο Κωστάκης Γρ. Μάρκου από τα μικρά του χρόνια στην Αμερική πονάει για τον τόπο του, για το χωριό του. Έστειλε 200 δολάρια για τον Αγιο Κοσμά στο Λεπάδι και 50 δολάρια για την εφημερίδα

Ευχαριστούμε Κωστάκη. Καλή χρονιά, καλή πατρίδα.

✓ Επίσης ο κ. Ευάγγελος Σ. Καλτσούμας προσέφερε για τον Αγιο Κοσμά 10.000 δραχμές.

ΔΩΡΕΑ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ

Η εκλεκτή συμπατριώτισσα από το ιστορικό χωριό Παλαιοχώρι Μπότσαρη η Δήμητρα Χολέβα - Μπότσαρη που διαμένει στην Γλυφάδα Αττικής διέδωσε υπέρ του Συλλόγου Αχλαδέας 10.000 δραχμές σε μνήμη των γονέων της Νίκης Γ. Τζήμα και Λεωνίδα Μπότσαρη.

Το Δ.Σ. ευχαριστεί την κ. Δ. Μπότσαρη και εύχεται οικογενειακή ευτυχία.

ΔΩΡΑ ΒΙΒΛΙΑ

Οι γιορτές πλησιάζουν. Χαρίστε βιβλία για δώρα.

Υπάρχουν άφθονα για κάθε ενδιαφέρον, για κάθε ηλικία, για κάθε μορφωτικό επίπεδο, για κάθε βαλάντιο και υπάρχουν παντού.

Είναι χρήσιμα, ευχάριστα, όμορφα και σας συνοδεύουν πάνω από μια ζωή.

Να γράψουμε άρθρο για το βιβλίο; Δεν νομίζω ότι χρειάζεται.

ΣΤΗΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Λάβαμε και δημοσιεύουμε το συνολικό ποσό προσφορών, των παρακάτω μελών και συνδρομητών του Συλλόγου και της εφημερίδας, χωρίς ανάλυση για εξοικονόμηση χώρου, δημοσίευση με την οποία επιβεβαιώνεται η κατάθεση των εν λόγω ποσών στο ταμείο:

Τσιώλη Σωτηρίου 2.000
Αντέλη Θεόδωρου 2.000
Αντέλη Κωνσταντίνου 1.000
Αντέλη Χρήστου 1.000
Παντούλα Παναγιώτη 1.000
Κοκκίνη Δημητρίου 1.000
Ζήκου Δ. Αλεξίου 2.000
Ζήκου Δ. Κωνσταντίνου 2.000
Γκουβά Χρ. Ολγας 2.000
Γιαννάκη Θεοφάνη 2.000
Ευταξία Κωνσταντίνου 1.000
Κόλλια Β. Γεωργίου 1.200
Μαρκόπουλου Δημήτριου 1.200
Μαρκόπουλου Σπύρου 1.200
Ζήκου Νικολάου 1.200
Ράδη Στέφανου 1.200
Σιούλα Ιωάννη 1.200
Βακάλη Σωκράτη 2.000
Διαμάντη Γεωργίου 1.000
Νικολάου Παππά 3.000
Πανταζή Χρήστου 1.000
Ιωάννη Αρχιμανδρίτη 1.000
Χρήστου Μπέτση 2.000

Για να γνωρίσουμε τα χωριά μας ΛΙΠΠΑ

Συνέχεια από την 1η σελίδα
κάστρο απόρρητο, αδιάβατο στα ενδιάμεσα της όλης περιοχής. Κορωνίδα των άλλων χωριών με υψόμετρο 850 μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας. Είναι ένα σπάνιο δέρετρο, ξεχασμένο, ανεκμετάλλευτο, παραγκωνισμένο από την πολιτεία, με κρουσταλένια νερά, γαλβανισμένο δροσερό αγέρα, άγρια τοπική ομορφιά και συνδυάζει πολλές μα πάρα πολλές χάρες.

Στα 1850 είχε 26 οικογένειες όλες χριστιανικές. Χαρακτηρισμένες με 31 στεφάνια (31 ανδρόγυνα). Εκκλησιαστικά υπήγετο στην Ιερά Μητρόπολη Ιωαννίνων. Διοικητικά τότε στην επαρχία Τσαρκοβίστης, μετά στην επαρχία Δωδώνης, Γενική Διοίκηση Ιωαννίνων.

Κατά τα χρόνια της Τουρκοκρατίας ήταν τσιφλικί. Τα τελευταία χρόνια της τουρκοκρατίας, μαζί με την έκταση του Τόσκεσι (Αχλαδέα) την εκμετάλλευση του τσιφλικιού είχε ο τσιφλικάς Ιωάννης Σακελλάριος.

Η ονομασία του χωριού είναι καθαρά Ελληνική. Προέρχεται από τα αυτοφυή δένδρα που υπάρχουν στη θέση Ρέντα της Λίππας, τις Λίπτες.

Είναι το τήλιο που ευδοκίμει στις εδαφικές αγκαλιές του χωριού, φαρμακευτικό φυτό, όπου οι κάτοικοι την άνοιξη συλλέγουν τα άνθη του και κάνουν αφέψημα κατά του βήχα, του κρυολογήματος, του άσματος κ.λ.π.

Η Λίππα ως χωριό υπάρχει από πολύ παλαιά. Έχει ίσως και την μεγαλύτερη εδαφική έκταση. Συνορεύει στα δύο ποτάμια με το Λιβιάχοβο, στον Καλό με την Μουκοβίνα, στη Βάρδα με την Ελαφο, στην Πορτέκα με το Γκαλεμί (Σμυρτιά). Οι νότιες περιοχές της Λίππας συνορεύουν με το Τόσκεσι (Αχλαδέα). Οι βόρειες περιοχές συνορεύουν με τις κοινότητες: Ασπροχώρι και Τσερίτσανα. Η έκταση της Λίππας φθάνει μέχρι την κορυφή του βουνού Ολύτσικα, ανατολικά σε υψόμετρο 1917 και συνορεύει με τα Δωδωνοχώρια.

Η μορφολογία του εδάφους παρουσιάζει μεγάλες πτυχώσεις και αδιάβατες καταπτώσεις. Αυτές προκάλεσαν τους αρμόδιους του Ινστιτούτου Γεωλογικών Ερευνών της χώρας μας κι έκαναν πριν λίγα χρόνια γεώτρηση σε μεγάλο βάθος για πετρέλαιο. Η γεώτρηση παραμένει κλειστή κοντά στη θέση μεταξύ Αγίου Μάρκου και Αγίας Τριάδας της Λίππας.

Μετά την απελευθέρωση των Ιωαννίνων το 1912-13 έγινε η αρχική αναγνώριση από το Υπουργείο Εσωτερικών, της Λίππας ως αυτόνομης κοινότη-

τας. Με Βασιλικό Διάταγμα το οποίο δημοσιεύτηκε στο υπ' αριθ. 184/7.8.1919 Φ.Ε.Κ. ανεγνωρίσθη ως κοινότητα με έδρα τη Λίππα και συνοικισμούς αυτής: η Βάρδα, τα Δύο Ποτάμια, η Μεσούρα, η Πλακοτίβα (Ανάληψη) και οι Τομποράτες.

Ο πληθυσμός της Λίππας κατά την απογραφή του 1920 ανήρχετο σε 419 κατοίκους. Το 1928 ανήλθε σε 443 άτομα. Κατά τον πόλεμο του 1940 ο αριθμός των κατοίκων ήταν 380 ψυχόμετρα. Το 1951 με την απογραφή ανήλθε σε 570 κατοίκους. Το 1961 είχε 507 κατοίκους. Το 1971 η στάθμη του ανθρώπινου δυναμικού κατέβηκε στα 324 άτομα. Το 1981, σε 338 άτομα και το 1991 σε 337 άτομα.

Όπως και στα άλλα χωριά της περιοχής έτσι και στη Λίππα, η πληθυσμιακή δύναμη πήρε την κατιούσα. Η αστυφιλία εξουδετέρωσε τη ζωή του όμορφου χωριού.

Η Λίππα είχε τρία δημοτικά σχολεία. Το σχολείο της Λίππας, της Κάτω Λίππας και της Βάρδας. Σήμερα και τα τρία είναι κλειστά και ορφανά από μαθητές.

Από την Λίππα είχε την καταγωγή ο άλλοτε δεσπότης Κεφαλληνίας Παξινός. Από την Λίππα κατήγετο ο Στέφανος Λιππιώτης δημοσιογράφος της εφημερίδας "Βραδυνη" των Αθηνών για μια τριακονταετία και πλέον.

Από την Λίππα κατήγετο ο Κονταξής, ο οποίος μετά του Αλέξη Τζήμα από το Τόσκεσι προσέφεραν χρηματικά ποσά (άσπρα και χρυσά) κι ανηγέρθη η Ιερά Μονή της Κοιμήσεως Θεοτόκου στο Τόσκεσι. Στο φυσικό οχυρό της Λίππας είχε κατά καιρούς τα στατεύματά του ο Αλή Πασάς και από εκεί ορμούσε κατά του Σουλίου. Από την Λίππα κατήγετο ο Λέ-

τιος που είχε μαρτυρικό θάνατο από τον Αλή Πασά στη πύλη του Κάστρου στα Γιάννια.

Στη Λίππα και στο σπίτι του Μάνθου Στέφου (Λέτσιου) έγινε το πρώτο Συμβούλιο του ΕΔΕΣ τον Ιούλιο του 1943.

Σ' αυτό μετείχαν ο Στρατηγός Ν. Ζέρβας, ο Αλέκος Ζέρβας αδελφός του, ο Κορηνιός Πυρομάγλου, ο Στρατηγός Καμάρας, ο Στρατηγός Αγόρος, ο Παπαδάτος, η Κική Παπαδάτου, ο Στρατηγός Ντενίσσης, ο Ταξίαρχος Απ. Κωνσταντινίδης Διοικητής Αρχηγείου Ηπείρου από την Κοπάνη. Ακόμη έλαβαν μέρος ο Αντισυνταγματάρχης Γεώργιος Νάτσος, ο Ευάγγελος Ζώτος Αντισυνταγματάρχης αρχηγός του τμήματος Ντουσκάρας, ο Χαραλαμπίδης, ο Μαυροσκώτης διοικητής του τμήματος Ποπόβου, ο Ταγματάρχης Νίκος Κωστάκης από Μπεστιά, ο Δημήτριος Κωλέτης από Τσερίτσανα, ο Ευρυσθένης Τζιάλλας από Κοσμηρά, ο νεαρός τότε Χαρίλαος Τσόγκας και αρχηγός του τμήματος Σουλίου, ο Μήτσο Περικλής από τους Βαριάδες, ο Θεόδωρος Ζήκος (Ράκας) από την Ζώριστα, ο Δημήτριος Αγγέλης, ο δάσκαλος Βασίλειος Αγγέλης στο πολιτικό εκπαιδευτικό, ο δάσκαλος Αθανάσιος Παπαθανασίου, ο Μάνθος Λέτσος (Στέφος) πρόεδρος της επιτροπής εθνικού αγώνα Λίππας, ο οποίος είχε αναλάβει την όλη οργάνωση του συμβουλίου, ο Χρήστος Αγγέλης ως γραμματέας της επιτροπής Εθνικού αγώνα, ο Βασίλειος Κολβάτσος και τόσοι άλλοι ως διαφωτιστές και ενεργά μέλη της οργάνωσης.

Στη Λίππα ο Στρατηγός Ν. Ζέρβας έμεινε ένα μήνα στο σπίτι του παπά - Χρήστου. Εκεί κατέστρωσε τα πρώτα σχέδια της συγκρότησης του αντάρτικου.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΤΟΥΣ ΠΛΗΜΜΥΡΟΠΑΘΕΙΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Ο Σύλλογός μας συμμετέχοντας στην ενίσχυση των πλημμυροπαθών απέστειλε το ποσό των 30.000 δραχμών στην Κοινότητα Μεταμόρφωσης/Καρδίτσας, εκφράζοντας τις ευχές για καλή χρονιά και σύντομη αποκατάσταση των ζημιών στις κατοικίες και στις γεωργοκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας απάντησε αμέσως με την ακόλουθη ευχαριστήρια επιστολή:

Για την συμπαράσταση και βοήθεια που στείλατε στους πλημμυροπαθείς κατοίκους της Μεταμόρφωσης σας ευχαριστούμε θερμά και σας ευχόμαστε καλές γιορτές.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΙΟΥΚΑΣ